

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖZTÁRSASÁGI MAGYAR NYELVI ÉS NYELVHELYESSÉGI VERSENY

2021/2022.

8. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 120 perc áll rendelkezésedre. A feladatlagra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

Annyit késnek, hogy megússza a patakaparást is. Büntetésből kimarad az első körökből, a fedett lovardában kezdődik az edzés, mert egy kicsit beborult, és az edző szerint „lóg az eső lába“. Vera csak ül a tribünön, mint egy civil, dresszben rossz érzés oda ülni, mintha fürdőruhában lenne, amikor mindenki más rendesen fel van öltözve. Ha lent van a futtatóban, észre sem veszi a dresszt. Szerencsére a tető alatti, széles ablakok újra felragyognak, kisüt a nap, csupa por, szénatörek és pókháló az összes.

„A tiszai szél mindig elfújja az esőt“, bölcsekedik Géza ...

Kimennek a kinti nagy karámhoz, ami már a lovarda szélén van, innen látszik a mező, és ha csönd lenne, hallanák, ahogy susog a Maty-ér nádasa, a drótkerítés túloldalán a Honvéd edzőtelepe van, ahol mindenféle érdekes dolgokat csinálnak, és ahová Vera is járhatna, mert a papája katona, de igazságtalanul van kitalálva a rend, mert minden úgy működik, hogy csak a fiúknak legyen jó, a lányokra nem gondolnak...

Grecsó Krisztián: Vera

1. **Keress a fenti idézetben két melléknevet, amely nem képzett!** Írd őket a vonalra!

2. Írd ki a **fenti szövegrészlet első mondatából az egyszerűsítő írásmód** szerint írt szavakat!

3. Írj ki a fenti szövegrészlet második bekezdéséből:

a) egy alanyi ragozású, feltételes módú igelakot: _____

b) egy tárgyas ragozású feltételes módú igealkot: _____

4. Mit jelent az alábbi szólás?

Lóg az eső lába. JELENTÉSE: _____

5. Határozd meg az **ÁLLÍTMÁNY** és a **TÁRGY** fajtáját az alábbi mondatokban! **Húzd is alá** őket!

a) A papája katona volt. AZ ÁLLÍTMÁNY FAJTÁJA: _____

b) A tiszai szél mindig elfújja az esőt. A TÁRGY FAJTÁJA: _____

6. **Milyen szófaj és milyen mondatrész a *fedett* szóalak** a következő mondatban:

... *a fedett lovardában kezdődik az edzés* ...

a) Szófaja: _____

b) Mondatrészi szerepe: _____

7. Mondd **más szóval a tribün és a dressz** szóalakokat! Írd a vonalra egy-egy rokon értemű megnevezésüket!

a) tribün _____

b) dressz _____

8. **Mit jelent a karám** megnevezés az alábbi fenti tagmondat kapcsán:

Kimennek a kinti nagy karámhoz...

A karám jelentése: _____

9. **Írd a vonalra a halmozott mondatrészeket** az alábbi mondatból:

Szerencsére a nagy, széles ablakok újra felragyognak, kisüt a nap, csupa por, szénatörek és pókháló az összes.

10. **Írj a vonalra a fenti irodalmi részlet utolsó bekezdéséből négy birtokos jelzős szószerkezetet!**

11. Írj egy-egy mondatot a **hallanák – hallanék** igealakokkal!

a) hallanák _____

b) hallanék _____

12. **Írd a vonalra a fenti szöveg tulajdonneveit!**

13. **Húzd alá a mondatrészeket** a következő mondatban, majd **készíts ágrajzot!**

Mindenki rendesen fel van öltözve.

14. Határozd meg a következő tagmondat alanyának fajtáját a fenti szövegrészlet alapján:

... ahol mindenféle érdekes dolgokat csinálnak... **Az alany megnevezése:** _____

Keretezd be a pontos válasz előtti betűjelet!

a) határozott alany

b) határozatlan alany

c) általános alany

15. **Írj** a vonalra a fenti irodalmi részletből **két tagmondatot**, amely **tőmondat**! A tőmondatban a fenti szövegben **ne legyen sem utalószó, sem pedig kötőszó**!

16. **Kapcsold a toldalékokat** a dressz szóhoz!

Ragtalan szóalak	Ragos szóalak
dressz (-ben)	
dressz (-val/-vel)	
dressz (-szerű)	
dressz (-szám)	

17. **Írd a vonalra** az alábbi mondatokból a **meghatározásoknak megfelelő szavakat**!

Annyit késnek, hogy megússza a patakaparást is. Büntetésből kimarad az első körökből, a fedett lovardában kezdődik az edzés, mert egy kicsit beborult...

a) Egy magas hangrendű határozóragos főnév: _____

b) Módosítószó: _____

c) Alárendelő összetett mondat kötőszava (egyet közülük): _____

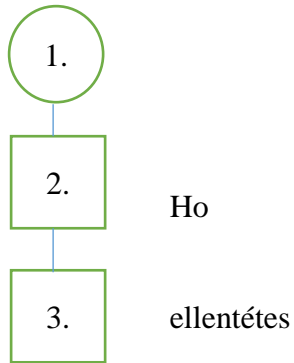
d) Határozatlan névelő: _____

18. **Keress meg** az összetett mondatnak **megfelelő ábrát!** **Írd a mondat alá** a mondat betűjelét!

Azért mennek a kinti nagy karámhoz, mert a papája katona, de igazságtalanul van kitalálva a rend.

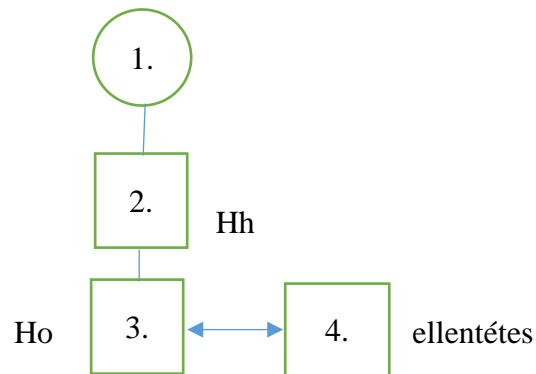
A fenti mondatnak megfelelő ábra jele: _____

a)

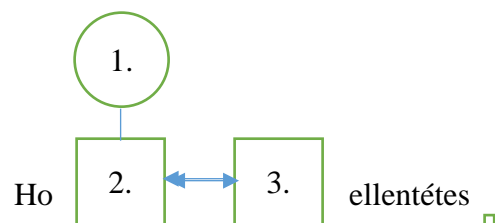

□

b)

c)

19. Fügőleges vonalakkal **bontsd morfémáira** (szóelemeire) a **következő szóalakokat**, majd számokkal jelöld a morfémafajtákat (1 = tő, 2 = képző, 3 = jel, 4 = rag – az igeötöt tőmorfémának tekintjük)!

a) lába

b) fiúknak

20. **Határozd meg az összetett szavak fajtáját** a kép kapcsán!

A csoportosításra váró szavak:

felhőáztatta, lombkorona, sokszínű (virág), szélvédett, kétivarú (lepkék), napsütötte

a) alanyos szóösszetétel: _____

b) minőségjelzős szóösszetétel: _____

c) határozós szóösszetétel: _____

d) mennyiségjelzős szóösszetétel: _____

JAVÍTÁSI KULCS A 8. OSZTÁLYOS TESZTHEZ
(2022. évi köztársasági Magyar Nyelvi és Nyelvhelyességi Verseny)

1. rossz, jó, nagy (2x0,5=1)
2. annyit, megússza (2x0,5=1)
3. a) lenne, járhatna, b)hallanák (2x0,5=1)
4. Úgy tűnik, hamarosan esni fog az eső. (1)
5. a) A papája katona volt. (összetett állítmány, azaz névszói-igei állítmány)
- b) A tiszai szél mindig elfújja az esőt. (határozott tárgy) (2x0,5=1)
6. a) Szófaja: melléknévi igenév
- b) Mondatrészi szerepe: minőségjelző (2x0,5=1)
7. a) tribün – színtér, színpad, szín, pódium, emelvény, porond, lelátó
- b) dressz – ruha, gúnya, gönc, ruci, hacuka, rongy, öltözet, viselet, öltözék, mez, szerelés, szerkó, ruházat, cucc (2x0,5=1)
8. karám – Állatok tartására szolgáló hely (náddal, gyékénnyel, vesszővel, deszkával bekerített) rendszerint fedetlen hely a szabadban legelő háziállatok együtt tartására és védelmére). (1)
9. nagy, széles; por, szénatörek és pókháló (2x0,5=1)
10. lovarda szélén, Maty-ér nádasa, drótkerítés túloldalán,
a Honvéd edzőtelepe (4x0,25=1)
11. a) Pl. Ha hallanák a kiáltásunkat, biztosan integetnének nekünk.
- b) Pl. Ha hallanék bármit, azonnal integetnék.
- Megjegyzés: bármely helyes megoldás elfogadható. (2x0,5=1)
12. Géza, Vera, Maty-ér, Honvéd (4x0,25=1)
13. Mindenki rendesen fel van öltözve.
- Hm Há

A ————— Á

 / \

 Hm Há
- (2x0,5=1)
14. b) (1)
15. bölcselkedik Géza, kisüt a nap (2x0,5=1)

16.

Ragtalan szóalak	Ragos szóalak
dressz (-ben)	dresszben
dressz (-val/-vel)	dresszel
dressz (-szerű)	dressz-szerű
dressz (-szám)	dressz-szám

(4x0,25=1)

17.a) Büntetésből, körökből, b) is, c) hogy, mert ((azért) a fedett lovardában kezdődik az edzés, mert egy kicsit beborult... – okhatározói) d) egy

(4x0,25=1)

18. c)

(1)

19. a) láb | a
1 3

b) fiú | k | nak
1 3 4

(5x0,2=1)

20.

a) alanyos szóösszetétel: pl. napsütötte, felhőáztatta

b) minőségjelzős szóösszetétel: lombkorona

c) határozós szóösszetétel: szélvédett

d) mennyiségjelzős szóösszetétel: sokszínű (virág), kétivarú (lepkék)

Megjegyzés: Bármely helyes megoldás elfogadható.

(4x0,25=1)

